

L'HOSPITAL SENSE FUM

DIA MUNDIAL SENSE TABAC

El maig de 2003 la Organització Mundial de la Salut (OMS) va prendre una mesura històrica: després de cinc anys de treball, els 192 Estats membres van adoptar unànimement el conveni de base sobre el control del tabac (FCTC). En adoptar i signar aquest tractat, els Estats membres de l'OMS van expressar el seu recolzament per abordar els desafiaments de salut pública plantejats pel tabac i per tractar qüestions clau tals com les mesures relacionades amb el seu preu i els impostos, les qüestions que vinculaven tabac i pobresa, el contraban, la publicitat del tabac o el tema dels espais sense fum.

El tractat destaca diversos estudis que demostren que el cultiu i el consum del tabac incrementen la pobresa, esgoten els recursos i causen cinc milions de morts cada any. Això és especialment significatiu de cara a la posada en marxa del tractat. En aquest sentit, el paper de la indústria del tabac en el retard del procés és un problema clau per als Estats membres.

Els països en vies de desenvolupament s'enfrontaran a la part més dura de l'epidèmia del tabac. Tot i que el consum de tabac ha disminuït en molts països de renda alta durant les últimes dècades, s'ha produït un clar augment, especialment entre els homes, en països amb rendes mitjanes i baixes. Prop del 60% dels 5.700 bilions de cigarretes que es fumen cada any i el 75% dels usuaris de tabac estan en països en vies de desenvolupament. Aquest fet justifica inversions en programes de control de tabac.

És important observar que el consum del tabac i les malalties que se'n deriven estan augmentant. És a dir, que els individus més pobres tendeixen a consumir més tabac que en les regions més riques. Patrons similars es donen també en relació a l'educació i a la situació socioeconòmica.

L'HOSPITAL SENSE FUM

La contribució del tabac a la malaltia i la mort és ben documentada però, en canvi, no es presta atenció a les formes en què el tabac augmenta la pobresa, per exemple, quan part dels escassos recursos d'una família es dediquen al tabac en comptes de a aliments o a educació. Els diners que a les llars pobres es destinen a productes del tabac, entre el 4 i el 5 % dels ingressos disponibles, són molt alts.

En un informe de l'any 1999 el Banc Mundial va explorar les dimensions econòmiques que s'han de tractar en el moment en què les nacions emprenen el camí cap al control total del tabac. En aquest informe la pèrdua econòmica en els països amb indústries relacionades amb el tabac és tal que ha dissuadit a començar a actuar. En canvi, les polítiques encaminades a reduir el consum del tabac, com la decisió d'augmentar els impostos, no causarien pèrdues de llocs de treball en la majoria de països a llarg termini, ni els impostos del tabac reduirien els ingressos fiscals. Les mesures, per tant, podrien millorar la salut de la població sense fer mal a l'economia.

El creixement del tabac danya l'ambient. Conduïx a la seva degradació, causada per la planta del tabac, que elimina l'aliment del sòl, la contaminació pels pesticides i els fertilitzants i la desforestació. Un estudi recent va determinar que el 5% anual de la tala dels arbres es deu al cultiu de tabac.

Una altra de les qüestions crítiques es relaciona amb el treball infantil. Als anys 90, UNICEF va concloure que l'ús dels nens en la producció del tabac és molt freqüent en molts dels països productors. El Dia Mundial Sense Tabac 2004 posa en evidència la pobresa que causa i manté el tabac.